# YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO
9 päivänä joulukuuta 1997 *

Asiassa C-353/95 P,

**Tiercé Ladbroke SA,** Belgian oikeuden mukaan perustettu yhtiö, edustajinaan Jeremy Lever, QC, barrister Christopher Vajda ja solicitor Stephen Kon, prosessiosoite Luxemburgissa asianajotoimisto Winandy ja Err, 60 avenue Gaston Diderich,

valittajana,

jossa valittaja vaatii muutoksenhaussaan Euroopan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen (laajennettu ensimmäinen jaosto) asiassa T-471/93, Tiercé Ladbroke vastaan komissio, 18.9.1995 antaman tuomion (Kok. 1995, s. II-2537) kumoamista,

vastapuolena:

**Euroopan yhteisöjen komissio,** asiamiehenään oikeudellisen yksikön virkamies Eric White, prosessiosoite Luxemburgissa c/o oikeudellisen yksikön virkamies Carlos Gómez de la Cruz, Centre Wagner, Kirchberg,

jota tukee

**Ranskan tasavalta,** asiamiehinään ulkoasiainministeriön oikeudellisen osaston apulaisjohtaja Jean-François Dobelle, saman osaston apulaisosastopäällikkö

* Oikeudenkäyntikieli: englanti.

Catherine de Salins ja tehtävään samalla osastolla määrätty Jean-Marc Belorgey, prosessiosoite Luxemburgissa Ranskan suurlähetystö, 8 B boulevard Joseph II,

väliintulijana,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN,

toimien kokoonpanossa: presidentti G. C. Rodríguez Iglesias, jaostojen puheenjohtajat C. Gulmann, H. Ragnemalm ja R. Schintgen sekä tuomarit G. F. Mancini, P. J. G. Kapteyn (esittelevä tuomari), J. L. Murray, D. A. O. Edward, J.-P. Puissochet, G. Hirsch ja P. Jann,

julkisasiamies: G. Cosmas,
kirjaaja: apulaiskirjaaja H. von Holstein,

ottaen huomioon suullista käsittelyä varten laaditun kertomuksen,

kuultuaan asianosaisten 21.1.1997 pidetyssä istunnossa esittämät suulliset huomautukset,

kuultuaan julkisasiamiehen 13.5.1997 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

**tuomion**

1 Tiercé Ladbroke SA (jäljempänä Ladbroke) on yhteisöjen tuomioistuimeen 17.11.1995 toimittamallaan valituksella hakenut muutosta EY:n tuomioistuimen

perussäännön 49 artiklan nojalla ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen asiassa T-471/93, Tiercé Ladbroke vastaan komissio, 18.9.1995 antamaan tuomioon (jäljempänä valituksenalainen tuomio), jolla ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on hylännyt Ladbroken kanteen, jossa se oli vaatinut ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta kumoamaan komission 18.1.1993 päivättyyn kirjeeseen sisältyvän päätöksen, jolla komissio oli hylännyt Ladbroken ETY:n perustamissopimuksen 92 ja 93 artiklan perusteella tekemän valituksen (IV/34.013).

2 Valituksenalaisesta tuomiosta ilmenee, että Pari mutuel urbain français (jäljempänä Ranskan PMU) on tärkeimpien Ranskassa hevoskilpailuja järjestävien yhtiöiden perustama taloudellinen yhteenliittymä, joka saa yksinoikeudella ottaa vastaan Ranskassa kilparatojen ulkopuolista hevoskilpailujen vedonlyöntiä, Ranskassa järjestettävien kilpailujen ulkomailla tapahtuvaa vedonlyöntiä ja ulkomailla järjestettävien hevoskilpailujen Ranskassa tapahtuvaa vedonlyöntiä. Ranskan PMU:n ja yhdentoista belgialaisen hevoskilpailuja järjestävän yrityksen perustama voittoa tavoittelematon yhdistys Pari mutuel unifié belge ja sen yhteyteen perustettu osuustoiminnallinen yritys, SC auxiliaire PMU belge (jäljempänä yhteisesti Belgian PMU), tekivät 18.3.1991 sopimuksen, jonka mukaan Ranskan PMU:lla on oikeus ottaa vastaan Belgian PMU:n nimissä Ranskassa vedonlyöntiä Belgiassa järjestettäviin hevoskilpailuihin (jäljempänä riidanalainen sopimus, valituksenalaisen tuomion 1—3 kohta).

3 Tämä sopimus tehtiin Ranskan kansallisen lainsäädännön, etenkin valtion varainhoidosta annetun lain (Loi de finances, 23.12.1964 vuodelle 1965 annettu laki nro 64-1279) mukaisesti. Lain 15 §:n 3 momentissa säädetään, että ne hevoskilpailuja järjestävät yhtiöt, joilla on oikeus järjestää totalisaattoripeliä kilparatojen ulkopuolella, voidaan oikeuttaa ottamaan vastaan ulkomailla järjestettäviin kilpailuihin Ranskassa tapahtuvaa vedonlyöntiä, jos kirjatut vedot keskitetään ja liitetään voitonjakoon välittömästi yhteistyössä kyseisen valtion totalisaattoripelin järjestäjän tai järjestäjien kanssa. Tämän saman säännöksen mukaan näin yhteen kerätyistä vedoista suoritetaan verot ja maksut, jotka ovat sen valtion voimassaolevan lainsäädännön mukaisia, jossa kilpailut järjestetään, ja näiden maksujen tuotto jaetaan sille valtiolle, jossa vedot on kerätty, ja sille valtiolle, jossa kilpailu on järjestetty. Näin tehdyssä jaossa voidaan varata erityinen summa kulujen peittämiseen (valituksenalaisen tuomion 4 kohta).

4 Lisäksi Ranskan PMU:n Belgiassa järjestettäviin hevoskilpailuihin keräämistä vedoista 31.1.1991 annetussa asetuksessa nro 91-118 (jäljempänä asetus nro 91-118) säädetään, että Belgiassa järjestetyistä kilpailuista vuoden aikana kerättyjen panosten siitä osasta, joka alittaa 50 miljoonan Ranskan frangia (FRF), Ranskan PMU tilittää kuukausittain leimaveroista saadut tulot valtiolle ja maksaa 0,876 prosenttia panosten määrästä kansalliselle siittoloita ja hevosharrastusta tukevalle rahastolle. Lisäksi asetuksen mukaan vuoden aikana kerätystä 50—75 milj. FRF:n suuruisesta panosten osasta valtiolle tilitetään edellä mainittujen summien lisäksi kolmannes voitoista suoritettavasta progressiivisesta lisämaksusta (prélèvement supplémentaire progressif, jäljempänä PSP), ja panosten määrästä maksetaan 0,181 prosenttia kansalliselle siittoloita ja hevosharrastusta tukevalle rahastolle. Vuoden aikana kerätystä 75—100 milj. FRF:n suuruisesta panosten osasta edellä mainittujen summien lisäksi valtiolle tilitetään kaksi kolmasosaa voitoista suoritettavasta PSP:stä ja panosten määrästä maksetaan 0,362 prosenttia kansalliselle siittoloita ja hevosharrastusta tukevalle rahastolle. Vuoden aikana kerättyjen panosten 100 milj. FRF ylittävästä osasta tilitetään näiden summien lisäksi valtiolle kaikki voitoista suoritettavasta PSP:stä saadut tulot ja panosten määrästä maksetaan 0,543 prosenttia kansalliselle siittoloita ja hevosharrastusta tukevalle rahastolle (valituksenalaisen tuomion 5 kohta).

5 Ranskassa niiden erilaisten lakisääteisten maksujen ja verojen osuus, jotka voidaan periä hevoskilpailuissa kerättyjen panosten määrästä, ei saa ylittää 30 prosenttia, kun taas Belgiassa lakisääteisten maksujen osuus voi tuloista perittäviä, veroihin rinnastettavia maksuja koskevasta yleisestä säätelystä 8.7.1970 annetun kuninkaan asetuksen 44 §:n 2 momentin d kohdan mukaan olla enintään 35 prosenttia (valituksenalaisen tuomion 6 ja 7 kohta).

6 Näiden säännösten mukaisesti riidanalaisessa sopimuksessa määrätään, että kun edellä mainittuja Ranskan ja Belgian säännöksiä luetaan yhdessä, Belgiassa järjestettäviin hevoskilpailuihin Ranskassa vastaanotettujen panosten tuotosta suoritettava maksuosuus on 35 prosenttia, jota jaettaessa otetaan huomioon toteutunut liikevaihdon määrä. Maksujen suorittamisen osalta liikevaihto on jaettu neljään osaan. Ensimmäisen, alle 50 milj. FRF:n suuruisen liikevaihdon osan osalta Ranskan julkishallinto saa maksusta 6,386 prosenttia ja belgialaisten osuus on 23,114 prosenttia. Toinen osa käsittää 50—75 milj. FRF:n suuruisen liikevaihdon; sen osalta Ranskan osuus nousee 10,817 prosenttiin ja Belgian laskee 16,183 prosenttiin. Kolmas osa käsittää 75—100 milj. FRF:n suuruisen liikevaihdon; sen

osalta Ranskan osuus on 15,238 prosenttia ja Belgian 9,762 prosenttia. Yli 100 milj. FRF:n ylittävän liikevaihdon osalta Belgian osuus laskee 5,602 prosenttiin ja Ranskan osuus nousee 19,169 prosenttiin (valituksenalaisen tuomion 8 kohta).

7 Ladbroke, jonka toimintaan kuuluu järjestää Belgiassa vedonlyönnin välittäjän välityksellä tapahtuvaa vedonlyöntiä ulkomailla järjestettäviin hevoskilpailuihin, jätti komissiolle 12.7.1991 muun muassa perustamissopimuksen 92 ja 93 artiklan perusteella valituksen, jonka se oli kohdistanut Ranskan PMU:ta, Belgian PMU:ta ja Ranskan tasavaltaa vastaan. Ladbroke vaati tässä valituksessa komissiota toteamaan, että Ranska on myöntänyt riidanalaisen sopimuksen tuloksena Belgian PMU:lle lainvastaista valtiontukea, josta ei ole ilmoitettu komissiolle (valituksenalaisen tuomion 9 kohta).

8 Ladbroke korosti valituksessaan, että riidanalaisen sopimuksen mukaan Belgiassa järjestettäviin kilpailuihin Ranskassa vastaanotetut vedot kerätään ja niitä käsitellään samalla tavoin kuin Ranskassa järjestettäviin kilpailuihin vastaanotettuja vetoja ja että Belgiassa järjestettäviin kilpailuihin tapahtuva vedonlyönti muodostaa osan Ranskan vedonlyöntijärjestelmästä, ja se on keskitetty Ranskan PMU:n totalisaattorijärjestelmään käyttämällä hyväksi Ranskan PMU:n resursseja ja tekniikkaa. Kun Belgiassa järjestettäviin kilpailuihin Ranskassa vastaanotetut panokset siirretään sitten Ranskan järjestelmästä Belgian järjestelmään, niistä suoritetaan 35 prosentin suuruinen maksu Belgian lainsäädännön mukaisesti. Tästä 35 prosentin suuruisesta maksusta 26 prosenttia vastaava määrä suoritetaan Belgian PMU:lle ja loput 9 prosenttia palautetaan Ranskan järjestelmään; palautetusta määrästä noin 4 prosenttia menee Ranskan valtiolle ja noin 5 prosenttia Ranskassa järjestettäviä kilpailuja järjestäville yhtiöille. Sitä vastoin Ranskassa järjestettäviin kilpailuihin Ranskassa pelatuista panoksista suoritettavasta noin 30 prosentin suuruisesta maksusta 18 prosenttia menee Ranskan valtiolle ja 10 prosenttia kilpailuja järjestäville yhtiöille (valituksenalaisen tuomion 10 kohta).

9 Ladbroke esitti valituksessaan, että se, että Ranskan valtio, Ranskan PMU ja Ranskassa kilpailuja järjestävät yhtiöt saavat Belgiassa järjestettäviin kilpailuihin pelattujen panosten määrästä suoritettavasta maksusta ainoastaan 9 prosenttia, eivätkä 28 prosenttia, kuten Ranskassa järjestettäviin kilpailujen pelattujen panosten määrästä suoritettavasta maksusta, on verokohtelua, jolla Belgian PMU:lle annetaan lainvastaista valtiontukea, koska menettelystä aiheutuu menoja Ranskan valtiolle ja tuloja sen saajalle eli Belgian PMU:lle (valituksenalaisen tuomion 11 kohta).

10 Komissio hylkäsi valituksenalaisella päätöksellä väitetyn lainvastaisen tuen myöntämistä koskevan Ladbroken valituksen seuraavilla perusteilla:

— belgialaisiin kilpailuihin lyötävien vetojen tuotosta suoritettavaa maksua ei määritellä veroksi, koska maksuun itseensä kohdistetaan veronluonteisia maksuja ja koska Ranskassa samoin kuin Belgiassa maksu vaihtelee useiden tekijöiden mukaan (valituksenalaisen tuomion 14 kohta);

— Ranskassa järjestettäviin kilpailuihin pelatuista vedonlyöntipanoksista suoritettavasta maksusta Ranskan valtiolle menevä 18 prosentin osuus laskisi määrältään noin 5 prosentin suuruisten "yksinomaan ranskalaisten" osuuksien vähentämisen jälkeen alle 13 prosenttiin ja lähenisi siten sitä Ranskan valtiolle tulevaa 6,4 prosenttia, jonka valtio saa nykyään belgialaisiin kilpailuihin Ranskassa pelatuista panoksista suoritettavasta 35 prosentin maksusta (valituksenalaisen tuomion 15 kohta);

— se osa maksusta, joka palautuu Belgian PMU:lle, on prosenttimäärältään lähes sama riippumatta siitä, onko pelipanokset kerätty Ranskassa vai Belgiassa (valituksenalaisen tuomion 16 kohta).

— riidanalainen sopimus kokonaisuudessaan arvioituna vaikuttaa Belgian PMU:n kannalta edulliselta ainoastaan alussa, koska korkeammasta liikevaihdon osasta suoritettavasta maksusta sen saama osuus pienenee (valituksenalaisen tuomion 17 kohta).

11 Voidakseen ottaa huomioon tulevina vuosina kaikki uudet tosiseikat ja sen mahdollisuuden, ettei sopimuksen soveltaminen jatkuisi sen alkuvaihetta pidemmälle, komissio varasi päätöksessään itselleen oikeuden tutkia sopimus uudelleen neljän vuoden kuluttua ja pyysi Ranskan viranomaisia toimittamaan vuosittain kertomuksen riidanalaisen sopimuksen soveltamisesta (valituksenalaisen tuomion 18 kohta).

12 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin hylkäsi valituksenalaisen tuomion 58—63 kohdassa riidanalaisesta päätöksestä nostetun kanteen ennen kaikkea sillä perusteella, että komissio on voinut perustaa toteamuksensa, jonka mukaan Belgian PMU:n hyväksi ei ole olemassa valtiontueksi katsottavaa etua, Belgian PMU:n Ranskassa ja Belgiassa saamien tulojen määrien vertailuun.

13 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi kuitenkin tuomion 68 kohdassa, että riidanalaisessa päätöksessä olevat perustelut eivät olleet omiaan häivyttämään kaikkia Ladbrokella olleita epäilyksiä niiden perusteiden oikeellisuuden suhteen, joiden nojalla komissio oli katsonut, ettei Belgian PMU saa asiassa taloudellista etua, ja joiden nojalla se oli hylännyt Ladbroken valituksen; tämän perusteella ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi, että komissio oli osaltaan aiheuttanut kyseisen kanteen nostamisen ensimmäisessä oikeusasteessa. Näin ollen kukin osapuoli, väliintulijana ollut Ranskan tasavalta mukaan lukien, velvoitettiin vastaamaan omista oikeudenkäyntikuluistaan.

14 Ranskan hallitus ilmoitti yhteisöjen tuomioistuimelle suullisen käsittelyn kuluessa, että riidanalaista sopimusta ei ole sovellettu 1.10.1996 jälkeen pääasiassa siksi, ettei pelipanoksia ollut kertynyt riittävästi.

15 Tosiseikkojen seikkaperäisen esityksen osalta viitataan valituksenalaisen tuomion 1—18 kohtaan.

16 Ladbroke vaatii valituksessaan, että yhteisöjen tuomioistuin

1) hyväksyy valituksen ja kumoaa valituksenalaisen tuomion,

2) kumoaa riidanalaisen päätöksen ja

3) velvoittaa komission korvaamaan sekä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa että yhteisöjen tuomioistuimessa aiheutuneet oikeudenkäyntikulut.

17 Komissio vaatii, että yhteisöjen tuomioistuin hylkää valituksen ja velvoittaa Ladbroken korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

18 Ranskan tasavalta vaatii, että yhteisöjen tuomioistuin hylkää valituksen.

19 Ladbroke esittää valituksensa tueksi, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tehnyt oikeudellisen virheen jättäessään nimenomaisesti käsittelemättä sen esittämät väitteet ja niiden perustelut siitä, miksi riidanalainen sopimus sisältää perustamissopimuksen 92 artiklassa tarkoitettua valtiontukea, ja katsoessaan virheellisesti, että riidanalaisella sopimuksella ei myönnetä Belgian PMU:lle minkäänlaista etua.

20 Tämän valitusperusteen neljä osaa koskevat ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen valituksenalaisen tuomion 58, 59, 60 ja 62 kohdassa olevaa päättelyä.

21 Ladbroke puuttuu ensinnäkin valituksenalaisen tuomion 58 kohdassa olevaan päättelyyn, jossa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi pääasiallisesti, että hevoskilpailujen vedonlyönnin vastaanottamista koskevien Ranskan markkinoiden avaaminen mahdollistamalla se, että Belgian PMU pystyi saamaan Ranskan PMU:n välityksellä asiakkaikseen ranskalaisia pelaajia, perustuu Ranskan lainsäätäjän tekemään valintaan ja sitä ei itsessään voida pitää 92 artiklan 1 kohdan vastaisena pelkästään sillä perusteella, että riidanalaisen sopimuksen soveltaminen voi lisätä Belgian PMU:n tuloja.

22 Ladbroke myöntää, että se, että jäsenvaltio sallii toiseen valtioon sijoittautuneen yrityksen pääsyn sen kansallisille markkinoille ei ole itsessään valtiontuki, mutta sen mukaan asia on toisin silloin, kun tälle yritykselle markkinoiden avautumisesta johtuvat tulot ovat peräisin suoraan tältä jäsenvaltiolta tai johtuvat jäsenvaltion määräämästä varojen siirrosta. Tällaisissa tapauksissa on syytä olettaa, että nämä tulot ovat perustamissopimuksen 92 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja valtion

myöntämiä tai valtion varoista myönnettyjä tukia, ellei ole näytetty, että kysymyksessä on ulkomaisen yrityksen valtiolle tai varojen maksajalle tarjoamasta palvelusta suoritettava tavanomaiseksi katsottava maksu.

23 Ladbroken mukaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen olisi pitänyt tämän vuoksi selvittää, ovatko Belgian PMU:n Ranskasta saamat tulot peräisin valtiolta tai valtion varoista siksi, että kysymyksessä on pakollinen maksu, joka on suoritettava Ranskan julkisoikeudellisten säännöksien perusteella ja jonka Belgian PMU saa Ranskan tasavallan määräämänä varojen siirtona, kuten Ladbroke on väittänyt. Jos ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin olisi päätynyt siihen, että asia on näin, sen olisi pitänyt sen jälkeen tutkia, mikä osa näistä tuloista olisi mahdollisesti voitu katsoa Belgian PMU:n Ranskan PMU:lle tarjoamista palveluista maksettavaksi kohtuulliseksi vastikkeeksi.

24 Tältä osin on todettava, että perustamissopimuksen 92 artiklassa määrätään, että "jollei tässä sopimuksessa toisin määrätä, jäsenvaltion myöntämä taikka valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, ei sovellu yhteismarkkinoille, siltä osin kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan".

25 Jotta kysymyksessä olisi tässä määräyksessä tarkoitettu valtiontuki, sen on siten toisaalta suosittava joitakin yrityksiä tai joitakin tuotannonaloja ja toisaalta edun on oltava peräisin valtiolta tai valtion varoista.

26 Tästä seuraa, että siltä osin kuin riidanalaisen päätöksen perustelu, jonka mukaan Belgian PMU:n hyväksi ei ole tullut etua, oli oikea, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on aivan oikein katsonut, että tämä peruste yksin riittää valituksen hylkäämiseen ilman, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen olisi ollut tarpeen tutkia Ladbroken väitettä, jonka mukaan Belgian PMU:n Ranskasta saamat tulot ovat peräisin Ranskan julkisoikeudellisten säännösten perusteella suoritettavasta pakollisesta maksusta.

27 Näin ollen on tutkittava, onko ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin perustellusta syystä vahvistanut riidanalaisessa päätöksessä olevan perustelun, jonka mukaan Belgian PMU:ta ei ole kohdeltu suosivasti.

28 Ladbroke kiistää tältä osin valituksenalaisen tuomion 59—63 kohdassa olevan päättelyn oikeellisuuden, jossa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei ollut kyseenalaistanut millään tavoin sitä riidanalaisessa päätöksessä olevaa perustelua, jonka mukaan Belgian PMU:ta ei ole suosittu, koska sen riidanalaisen sopimuksen perusteella saamat tulot Ranskassa tapahtuvasta vedonlyönnistä ovat määrältään samansuuruisia kuin tulot, jotka se saisi, jos se ottaisi Belgiassa suoraan vastaan Belgiassa järjestettäviin kilpailuihin lyötävät vedot.

29 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on nimittäin todennut valituksenalaisen tuomion 60—62 kohdassa, että Belgian PMU:n Ranskassa saamien tulojen vertaaminen niihin tuloihin, jotka se sai Belgiassa järjestettäviin kilpailuihin Belgiassa tapahtuneesta vedonlyönnistä, on asianmukainen peruste sen ratkaisemiseksi, oliko Belgian PMU saanut perustamissopimuksen 92 artiklassa tarkoitettua etua ottaen huomioon, että lain nro 64-1279 15 §:n 3 momentin säännöksissä vahvistetaan yleinen sääntö, jonka mukaan vedonlyönnistä ulkomailla järjestettäviin kilpailuihin kerätystä vedonlyönnistä suoritetaan verot ja maksut, jotka ovat sen valtion voimassaolevan lainsäädännön mukaisia, jossa kilpailut järjestetään. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen mukaan se tapa, jolla Belgiassa järjestettäviin kilpailuihin tapahtuvasta vedonlyönnistä suoritettavaa maksua kohdellaan Ranskassa, eli se, että Belgian PMU saa tästä maksusta osuuden, joka on verrattavissa siihen osaan, jonka se saisi maksusta sen jälkeen, kun siihen olisi sovellettu Belgian veroja ja maksuja koskevia säännöksiä, ei poikkea yleisen järjestelmän rakenteesta vaan on päinvastoin sen mukainen.

30 Ladbroken mukaan tämän sijasta olisi pitänyt verrata niitä maksuja, joita suoritettiin Ranskan ulkopuolella järjestettäviin kilpailuihin Ranskassa tapahtuneesta vedonlyönnistä, ja niitä maksuja, jotka suoritettiin Ranskassa järjestettäviin kilpailuihin Ranskassa tapahtuneesta vedonlyönnistä. Ladbroke katsoo, että jos valtio puuttuu toimivaltansa nojalla tiettyyn taloudelliseen toimintaan (joko verojen tai maksujen muodossa), sen täytyy asettaa koko tämä taloudellinen toiminta samaan asemaan. Ladbroken mukaan Ranskassa lyötävien vetojen vastaanottamista varten käyttöönotetun vero- ja maksusäännöksien yleisen järjestelmän on siten oltava —

toisin kuin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on katsonut — Ranskassa lyötäviä vetoja varten perustettu järjestelmä eikä lain nro 64-1279 15 §:n 3 momentin säännöksien perusteella käyttöönotettu järjestelmä, jonka ainoa edunsaaja on Belgian PMU.

31 On tosin totta, että sen päättelemiseksi, että Belgian PMU:ta ei ollut kohdeltu suosivasti, ei riitä yksin se, että Belgian PMU:n Ranskasta saamia tuloja verrataan niihin tuloihin, jotka se olisi saanut, jos samat vedot olisi otettu vastaan Belgiassa.

32 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on kuitenkin tutkinut valituksenalaisen tuomion 61—63 kohdassa myös Ladbroken esittämän perusteen, jonka mukaan Belgiassa järjestettävistä kilpailuista suoritettavaa maksua olisi kohdeltava samalla tavalla kuin Ranskassa järjestettäviin kilpailuihin lyötyjen vetojen pelipanoksista suoritettavaa maksua, joka tulee Ranskan PMU:lle.

33 Ladbroken päättelyssä ei kuitenkaan oteta huomioon niitä erityisiä seikkoja, joiden vuoksi Belgiassa järjestettävien kilpailujen vedonlyönti eroaa Ranskassa järjestettävien kilpailujen vedonlyönnistä. Koska nämä kaksi eri vedonlyöntijärjestelmää eivät ole samanlaisia, niiden erilaisesta kohtelusta ei voida automaattisesti päätellä, että kysymyksessä olisi perustamissopimuksen 92 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu etu.

34 Tältä osin on todettava, että totalisaattorijärjestelmälle on ominaista, että panoksista koostuu summa, joka erilaisten maksujen suorittamisen jälkeen jaetaan voittajille yhdenvertaisella tavalla vedonlyöntipaikasta riippumatta, mikä merkitsee sitä, että voittajille tulevien osuuksien suuruus ei voi vaihdella sen mukaan, missä jäsenvaltioissa vedot lyödään. Tällaisen järjestelmän moitteeton toimiminen voidaan siten taata ainoastaan, jos tietyn hevoskilpailun vedonlyönnin pelipanosten määrään sovelletaan siinä valtiossa sovellettavaa maksuosuutta, jossa kilpailu järjestetään.

35 On todettava, että Ranskassa järjestettävien kilpailujen vedonlyöntijärjestelmää koskevista vero- ja maksusäännöksistä on päätetty ottaen huomioon hevoskilpailuja koskevan lainsäädännön ja taloudellisten seikkojen sekä totalisaattoripelin järjestämiseen Ranskassa liittyvät erityiset seikat. Ei voida edellyttää, että tämä järjestelmä siirretään Belgiassa järjestettävään totalisaattoripeliin, joka järjestetään erilaisen lainsäädännön ja taloudellisten seikkojen mukaisesti. Lisäksi, koska maksuosuus on erilainen Ranskassa ja Belgiassa ja koska Belgiassa sovellettavan maksuosuuden soveltaminen Ranskassa lyötyihin vetoihin on perusteltua edellä tämän tuomion 34 kohdassa mainituista totalisaattoripelijärjestelmästä johtuvista syistä, tämän maksun jakamista eri saajien kesken ei voida kuitenkaan suorittaa täsmälleen saman perusteen mukaisesti näissä kahdessa tapauksessa.

36 Näiden seikkojen vuoksi Ranskan lainsäätäjää ei voida arvostella siitä, että se on Ranskassa kohdellut Ranskassa järjestettäviin kilpailuihin tapahtuvaa vedonlyöntiä eri tavalla kuin ulkomaisiin kilpailuihin tapahtuvaa vedonlyöntiä säätäessään lain nro 64-1279 15 §:n 3 momentissa, että ulkomailla järjestettäviin kilpailuihin vastaanotettavasta vedonlyönnistä suoritetaan verot ja maksut, jotka ovat sen valtion voimassaolevan lainsäädännön mukaisia, jossa kilpailut järjestetään.

37 Näin ollen yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on perustellusta syystä päätynyt valituksenalaisen tuomion 63 kohdassa siihen, että sitä Ladbroken esittämää väitettä ei voida hyväksyä, jonka mukaan Belgiassa järjestettäviin kilpailuihin lyötävien vetojen pelipanosten suosivaa kohtelua, mistä Belgian PMU:lle tulee väitetysti etua, on mukautettava Ranskan PMU:lle tulevaan maksuun sovellettavan kohteluun.

38 Tämän päätelmän oikeellisuutta ei muuta se, että tähän mennessä ulkomailla järjestettäviin hevoskilpailuihin tapahtuvaa vedonlyöntiä koskevaa yleistä järjestelmää on sovellettu ainoastaan Belgiassa järjestettävien hevoskilpailujen osalta. Tältä osin on todettava, että lain nro 64-1279 15 §:n 3 momentti, jossa säädetään siitä, että hevoskilpailuja järjestävät yhtiöt, jotka ovat oikeutettuja järjestämään totalisaattoripeliä kilparatojen ulkopuolella, voidaan oikeuttaa ottamaan vastaan ulkomailla järjestettäviin kilpailuihin tapahtuvaa vedonlyöntiä Ranskassa, oli olemassa ennen asetuksen nro 91-118 antamista ja riidanalaisen sopimuksen tekemistä, ja että tämän asetuksen ja riidanalaisen sopimuksen osalta noudatetaan tällä säännöksellä perustettua järjestelmää.

39 Näin ollen valitus on hylättävä.

## Oikeudenkäyntikulut

40 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska Ladbroke on hävinnyt asian, se on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

41 Työjärjestyksen 69 artiklan 4 kohdan mukaan jäsenvaltiot, jotka ovat asiassa väliintulijoina, vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan. Ranskan tasavalta vastaa siten omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

**1) Valitus hylätään.**

**2) Ladbroke velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.**

**3) Ranskan tasavalta vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan.**

Rodríguez Iglesias Gulmann Ragnemalm Schintgen

Mancini Kapteyn Murray Edward

Puissochet Hirsch Jann

Julistettiin Luxemburgissa 9 päivänä joulukuuta 1997.

R. Grass — kirjaaja

G. C. Rodríguez Iglesias — presidentti